

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
11 oktober 2022

Ons kenmerk
PZH-2022-816703722
DOS-2018-0001643

Bijlagen
1

Aan Provinciale Staten

Onderwerp

Behandelvoorstel Motie 1009 - Verruiming mogelijkheden
aanleg ecologische verbindingzones

Geachte Statenleden

Op 16 juni 2021 heeft u bovengenoemde motie aangenomen. In de motie zijn aanbevelingen gedaan om meer flexibiliteit toe te passen bij de aanleg van ecologische verbindingen. In dit behandelvoorstel informeren wij u over de manier waarop we de aanbevelingen uit de motie hebben opgepakt en verder gaan oppakken.

Het idee achter een deel van de aanbevelingen zoals u noemt bij de overwegingen sluit aan bij de ambitie en werkwijze van de realisatie van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) om agrariërs zoveel mogelijk te betrekken bij de realisatie van natuur en ecologische verbindingen. Aanbeveling 1, 2, 4 en 5 zijn al verwerkt in onze huidige werkwijze. Voor aanbeveling 3, 6 en 7 geldt dat er met het nieuwe begrip "Landschapsgrond" en de gebiedsuitwerkingen vanuit het NPLG waarschijnlijk nieuwe mogelijkheden ontstaan. We onderzoeken of dit ingezet kan worden bij of ter ondersteuning van de realisatie van de verbindingen en informeren u volgend jaar (Q4 2023) over de resultaten en inzichten.

Aanbeveling 1: De verbindingen zijn vooraf globaal vastgesteld op de kaart, maar kunnen anders lopen. & Aanbeveling 2: De ecologische verbinding kan variëren in breedte.

Uitgangspunt is inderdaad dat door de ecologische verbindingen effectieve verbindingen tussen natuurgebieden ontstaan. De ecologische verbindingen maken onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland en zijn op kaart vastgelegd in de Omgevingsverordening. In de praktijk is het bij de realisatie van het Natuurnetwerk inderdaad soms wenselijk om af te wijken van de in de verordening vastgestelde lijn. Bovendien bestaat een verbinding idealiter uit een corridor (een doorgaande lijnstructuur, vaak langs een watergang) en kleine en grote stapstenen met leefgebied voor de doelsoorten, zoals vastgelegd in de Nota ecologische verbindingzones, 2017. De breedte van de corridor

en de grote van de stapstenen is dus maatwerk per verbinding en hangt ook af van de praktische mogelijkheden voor realisatie.

In de verkennings- en realisatiefase wordt daarom in overleg met stakeholders uit het gebied (o.a. waterschap, grondeigenaren en gemeentes) gekeken naar de mogelijkheden en het gewenste tracé. Als het wenselijk blijkt om af te wijken van de lijn uit de verordening en de ecologische doelen worden daarmee gehaald, wordt een aanpassing aan de NNN-begrenzing voorbereid.

Ook hebben we dit jaar de Subsidie Regeling Groen (versie 7 juli 2022) aangepast zodat het voor de initiatiefnemers duidelijk is dat afwijken van de voorgestelde lijn mogelijk is, mits aan ecologische kwaliteit wordt voldaan en planologische borging via het NNN wordt georganiseerd.

Aanbeveling 3: In polders met veel watergangen kan de verbinding bestaan uit meerdere watergangen en de daarbij behorende slootkanten.

Ecologische verbindingen moeten een bepaalde omvang en kwaliteit hebben zodat de doelsoorten de verbindingen kunnen gebruiken, zoals vastgelegd in de Nota ecologische verbindingen. Daarnaast is het voor het duurzaam verbinden van cruciaal belang dat de verbinding planologisch goed beschermd zijn. Dit ook omdat ontwikkeling van de sloten en oevers en de vestiging van doelsoorten tijd kost.

Meerdere watergangen met slootkanten (met brede oevers) kunnen als stelsel de functie van een ecologische verbinding vervullen (mits hiermee de kwaliteit voor kritische doelsoorten kan worden bereikt). Om de watergangen en oevers ook planologisch te beschermen moeten deze dan als NNN worden begrensd. In de praktijk is dit voor een grondeigenaar meestal niet wenselijk. Daarmee is dit op dit moment geen kansrijke strategie. Mogelijk dat met de introductie van het nieuwe begrip Landschapsgrond uit het regeerakkoord en de gebiedsuitwerking in het kader van het NPLG nieuwe mogelijkheden ontstaan. Het begrip landschapsgrond is nog niet in werking, maar de bedoeling is dat dit een tussenvorm tussen natuur en landbouw gaat worden. De gronden krijgen een nieuwe bestemming en de wijziging (en verandering in landgebruik) wordt ook notarieel vastgelegd. Dit geeft dus de gewenste borging om afspraken voor de lange termijn te maken.

Aanbeveling 4: Kijk of tijdens het te doorlopen proces of kavelruil nodig is

Ja, kavelruil is één van de instrumenten die we in zetten voor de realisatie van het NNN en indien nodig dus ook voor de ecologische verbindingen.

Aanbeveling 5: Inzet van ruilgrond en of kavelruil om bedrijven te compenseren in oppervlakte

Bij te realiseren verbindingen gaan we met grondeigenaren in gesprek en verkennen binnen dit proces de verschillende mogelijkheden. Soms wil een eigenaar de natuur zelf gaan beheren (zelfrealisatie). Andere eigenaren willen de grond verkopen en soms is kavelruil het meeste geschikte instrument. Als we grond in eigendom hebben (of

